

ARAB „MINIÁLLAMOK” A MAGYAR- SZERB HATÁR KÖZELÉBEN

Migrációkutató Intézet

Gyorselemzések

Tárik Meszár – Párducz Árpád

2023/9

2023.03.14.

Gyorselemzések 2023/9

ARAB MINIÁLLAMOK A MAGYAR-SZERB HATÁR KÖZELÉBEN

A 2022-es illegális migrációra vonatkozó adatok alapján kijelenthető, hogy a balkáni útvonalon és annak szerbiai szakaszán jelentős változások történtek. Nem ritka, hogy a bevándorlók sokszor képtelenek hónapokig, vagy akár még hosszabb ideig átjutni a magyar-szerb határon lévő biztonsági határázaron, amiből kifolyólag jelentősen felértékelődött az embercsempészek szerepe, kiknek jelenléte komoly kihívás elé állítja a Magyarország déli határát védő rendvédelmi szerveket. A helyzetet súlyosbítja, hogy több embercsempész csoport néhány kilométerre a déli határunktól kvázi „miniállamokat” hozott létre, melyek gyakran saját fegyveres csoportokkal rendelkeznek. Az eddigi tapasztalatok alapján a szerb hatóságok ezen illegális szerveződések időnként felszámolják, azonban a migrációs útvonalak változásaival összhangban az irreguláris bevándorlók és embercsempészek rendkívül rövid idő alatt új területeken jelennek meg.

Szerbia és az embercsempészek viszonya

Szerbia kedvező földrajzi fekvésének köszönhetően gyorsan a nyugat-balkáni útvonal egyik központi tranzitországává vált. Az útvonalon kiépített határvédelmi rendszerek és a megnövekedett ellenőrzés okán fokozatosan megerősödött az embercsempészek szerbiai jelenléte. Ezzel kapcsolatban két terület emelhető ki, az ország fővárosa, Belgrád, valamint a magyar-szerb határszakasz.

A fővárosban az embercsempészek egyik gyakori előfordulási helye a nagyszámú irreguláris bevándorlóról elnevezett¹ „Afgán park”. A közpark Belgrád belvárosától körülbelül negyedórányi gyalogtávra fekszik, és gyakori találkozóhely az embercsempészek és irreguláris migránsok számára. A folyamatosan a környéken dolgozó NGO-k jelenléte mellett² a buszpályaudvar és a vasútállomás közelsége teszik fontos találkozóhellyé. Az „Afgán park” kiváló lehetőséget biztosít az irreguláris migránsok számára, hogy újra felvegyék a kapcsolatot a csempészhálózatok tagjaival, ennek köszönhetően a Belgrádban tartózkodó irreguláris bevándorlók nagy része megfordul itt.³

¹ Az elnevezés nem hivatalos.

² A szerzők interjúja egy szerb aktivistával, 2021. november.

³ BIJLERT - BJELICA 2016.

Gyorselemzések 2023/9

A Balkan Insight korábbi kutatása szerint a szerb fővárosban az embercsempészek másik kedvelt helyszíne az „Afgán parktól” egy utcányira lévő, még a mai napig működő Mesopotamia Caffee Bar.⁴ Az újságírók adatai szerint a Belgrádba érkező irreguláris migránsok gyakran az étteremben fizetik ki a továbbutazáshoz szükséges összeget a hálózatok helyi képviselőinek.⁵

Ami a csempészeket illeti, nagy részükről elmondható, hogy gyakran külföldi, elsősorban afgán, palesztin, marokkói, szíriai és más állampolgárságúak.⁶ Emellett fontos kiemelni, hogy a bevándorlók nagy része már nem hord magánál nagy mennyiségű készpénzt; az embercsempészek kifizetéséhez szükséges összeget helyi bankfiókokban veszik fel, vagy pedig még az utazás megkezdése előtt átutalják.⁷

Arab „miniállamok” néhány kilométerre a magyar határtól

Az embercsempész bűnszervezetek vezetői olykor „miniállamokat” és „városokat” alapítanak a magyar-szerb határ közelében – de még a szerb oldalon –, amelyeket képesek egyik pillanatról a másikra átköltöztetni egy esetleges hatósági razziát követően. Erre jó példa, hogy a marokkói Casablancából származó Kazzávinak nevezett csempész „miniállamát” már többször felszámolták az elmúlt fél évben, azonban továbbra is folytatja tevékenységét, amit hivatalos Facebook-oldalán⁸ is dokumentál.

A fentebb említett Kazzávin kívül vannak további, legfőképpen (ál)néven működő csempészek is, mint például a magát Horgos „királyának” nevező Mohammed el-Tetuáni, aki az egyik legnagyobb bandavezér, amit már abból is lehet látni, hogy a legnépszerűbb videómegosztó portálon hemzsegnek az olyan arab nyelvű felvételek, amelyekben egykori kliensei fejezik ki mérhetetlen hálájukat, amiért Tetuáni „segített” nekik az Ausztriába vagy Németországba való eljutásban. Tetuáni emellett a közösségi médiában is képviselteti magát, tevékenységéről számos képet, illetve videót töltött fel a különböző platformokra, továbbá két közel-keleti előadó bevonásával nem hivatalos „himnuszt” is készített, amely a mai napig elérhető az egyik legnépszerűbb videómegosztó portálon.⁹

⁴ DRAGOJLO 2021.

⁵ Uo.

⁶ A szerzők interjúja egy szerb kutatóval, 2021. november.

⁷ KEMP et al. 2021

⁸ FACEBOOK 2023.

⁹ YOUTUBE 2021.

Gyorselemzések 2023/9

Ezen túlmenően fellelhető olyan, néhány hónappal ezelőtt az internetre feltöltött videó¹⁰ is, ahol egy marokkói fiatalember mutatja meg, hogy pontosan hol található a Tetuáinak nevezett embercsempész „városa”. Tetuáni a horgosi határátkelő közelében építette ki birodalmát, ahol nem ritkán több százan tartózkodnak. Egy a médiának nyilatkozó volt táborlakó szerint néhány napi lakhatásért és a csempészek szolgáltatásaiért 3 000 eurót kellett fizetnie.¹¹ Érdekesség, hogy az embercsempészek nemcsak a szolgálataikért cserébe kérnek pénzt klienseiktől, hanem akkor is, ha nélkülük vágnak neki a magyar biztonsági határzárnak. A Migrációkutató Intézet tavalyi szerbiai terepkutatásai alkalmával is megerősítést nyert az a korábbi hír, hogy fizetnie kell az összes irreguláris bevándorlónak a Magyarországra való átjutás érdekében, még azoknak is, akik nem veszik igénybe az embercsempészek segítségét. Általában 300 euró körüli összeget kérnek el azoktól, akik magukban vágnak neki a magyar „kerítésnek”, és ha nem fizetnek, akkor súlyos retorziókra számíthatnak a Kazzávihoz vagy Tetuánihoz hasonló bűnözőktől.

Kazzávi birodalma

Érdemes kiemelni a vizsgált bűnszervezetekkel kapcsolatban a hierarchikus felépítésüket. A legfőbb vezető alatt több tucat ember dolgozik egy professzionális multinacionális céghez hasonló szervezetben. Ha konkrétan Kazzávi „államát” vizsgáljuk meg, akkor feltűnik, hogy hálózata számos országra kiterjed, beleértve Törökországot, Szerbiát, Magyarországot, Ausztriát és Franciaországot is. Olyannyira szervezetten dolgoznak, hogy a „cég” egy külön csoportja foglalkozik a migránsok országokon belüli szállításával és a határokon való átcsempészésével, míg egy másik egység Szerbián belül, a szállodákban való elhelyezést, az erdőkben való navigációt, vagy éppen az őrzés feladatát látja el. Az információk szerint Kazzávi hálózatának legtöbb tagja szíriai, egyiptomi és marokkói. Érdekesség, hogy a bevándorlók egy része is nekik dolgozik. Mindezt addig teszik, amíg ki nem fizetik az utazás árát vagy a viteldíj különbözetét.¹²

Ami megkülönbözteti Kazzávit más csempészeketől, az az általa bevezetett szervezeti szigor, valamint a legapróbb részletek gondos megtervezése. Emellett kínosan ügyel a „bevándorlási piacon” szerzett hírnevére és gondosan építgeti az imázsát is. Jellemző rá, hogy biztonsági őreket állít fel a családok számára, elválasztva őket a többi

¹⁰ YOUTUBE 2022a.

¹¹ SZABAD MAGYAR SZÓ 2023.

¹² KHATT30 2022.

Gyorselemzések 2023/9

migránstól. Továbbá minden Ausztriába sikeresen eljutó ember után áldozat gyanánt egy birkát vágat le a Szabadka környéki erdős területen lévő „államában”.¹³

Senkinek sincs képe Kazzáviról, és nincsenek egyértelmű ismertetőjegyei sem. Keringenek olyan beszámolók, amelyek szerint maga Kazzávi is börtönben van, és hálózatát az unokaöccse és a nagybátyja irányítják. Azonban a beszámolók legendás figurának írják le, és a marokkói kibocsátó régiókban nagy tisztelettel és elismeréssel viseltetnek iránta. A Kazzávi „államából” származó történetek sokfélék, gazdagok és változatosak. Egy interneten terjedő történet¹⁴ szerint az egyik bevándorló 500 euróval kevesebb összeggel rendelkezett, ami miatt nem tudott megegyezni Kazzávi „alkalmazottaival”, akik közölték vele, hogy problémáját csak úgy lehet orvosolni, ha magával a nagyfőnökkel találkozik. A bevándorlónak bekötötték a szemét és egyenesen Kazzávihoz vitték. Előadta problémáját, és megkérdezte: „Hány napig kellene nektek dolgoznom, hogy az 500 eurótól eltekintsetek? Azt válaszolták: Nem kevesebb, mint két hetet. A bevándorló ezt visszautasította, és azt mondta, hogy saját maga fogja előteremteni a hiányzó 500 eurót, de ekkor Kazzávi megkérdezte tőle: „Mi hír van a tetuáni¹⁵ földijeinkről? A bevándorló azt válaszolta: Minden tetuáni [lakos] Kazzávi [nevét] dicsőíti. Az embercsempésznek tetszett a válasz, és így szólt az „alkalmazottjaihoz”: „[Nem kell kifizetnie az 500 eurót], hadd menjen a következő csoporttal!¹⁶

A sok interneten terjedő vele kapcsolatos történetből egy lényeges dolog valóban kiszűrhető, mégpedig, hogy a bevándorlók megbíznak az említett embercsempészen, aki, ahogy már említettük, rendkívüli módon ügyel a hírnevére. Az egyik marokkói bevándorló a következőben látja Kazzávi sikerét: „A tetuániak megbíznak Kazzávi szolgáltatásaiban, mert szavatolja ügyfelei védelmét, és biztonságos körülmények között szállítja őket a [cél]országukba”.¹⁷

Internetes jelenléte

Kazzávi rendelkezik egy népszerű Facebook-oldallal¹⁸ is, amelynek csaknem 5 000 követője van. Itt listákat tesz közzé az Ausztriába átjuttatott személyek neveiről, továbbá olyan videókat is megoszt, amelyeken az irreguláris

¹³ KHATT30 2022.

¹⁴ KHATT30 2022.

¹⁵ Tetuán: egy város Marokkó északi részén

¹⁶ Az interneten közölt elbeszélések szerint Kazzávit különleges kapcsolat fűzi Tetuán népéhez, mivel legtöbb kliense állítólag abból a városból származik.

¹⁷ ZIADIA 2022.

¹⁸ FACEBOOK 2023.

Gyorselemzések 2023/9

bevándorlók szerepelnek és beszélnek, legfőképpen azért, hogy megnyugtassák családjukat és dicsőítsék Kazzávi nevét. Ezeken a listákon legnagyobb számban Tetuánból származók szerepelnek.

Kazzávi profilképe. A szöveg: Kazzávi hivatalos oldala, minden egyéb [Kazzávi nevét használó oldal] hamisítvány. Forrás: Facebook 2023.

A hivatalos Facebook-oldalán túl, általában mások által a népszerű videómegosztó portálokon is képviseltetve van. Több TikTok-videóban¹⁹ is beszélnek „államáról” és az általa működtetett hálózatról. Továbbá egy Franciaországban élő tunéziai rapművész egy konkrét dalt szentelt az illegális migrációnak és azon keresztül Kazzávinak, sőt az embercsempész neve még annak címében is feltűnik.²⁰ A TATI G13 által jegyzett dal²¹ szövegében a „veszélyes” Törökországon és Szerbián keresztül az Európába történő irreguláris migrációról hallhatunk részleteket. A zeneszám már több mint 7,3 millió megtekintésnél jár, ami jól mutatja annak népszerűségét, elsősorban az észak-afrikai arabok körében, és emelkedett hangvétele ösztönzőként szolgálhat azok számára, akik az Európai Unió területére illegálisan szándékoznak belépni.

¹⁹ TIKTOK 2022.

²⁰ NOONPOST 2022.

²¹ YOUTUBE 2022b.

Gyorselemzések 2023/9

Alen Basil ügye

Alaposan borzolta a nemzetközi és a szerb közvélemény kedélyét egyaránt egy félig szíriai, félig szerb származású fordító, Alen Basil ügye. A férfi a migrációs válság 2015-ös kezdetekor tolmácsként vállalt munkát a szerb Migrációs és Menekültügyi Komisszariátusánál. Jelentések szerint már ebben az időszakban is pénzt kért az irreguláris migránsoktól a támogatásáért cserébe.²² Ezt követően Basil kapcsolatait felhasználva kiépített egy csempészhálózatot, amely hatalma csúcspontján 15 sofőrt alkalmazott a bevándorlók szállítására.²³ A férfi a szerb újságírók nyomozása szerint korábbi szerb államigazgatási kapcsolatait felhasználva szerzett védelmet magának, ám a hatóságok tagadják a vádakát.²⁴

A magyar határ közelében történt fegyveres incidensek

Az egymással rivalizáló csempészcsoporthoz agresszívabbá váltak az elmúlt időszakban. Gyakorivá váltak a különböző csoportok közötti területviták, amelyeket több alkalommal is erőszakos úton zártak le. Kazzávi mellett az imént említett Alen Basil és Mohammed el-Tetuáni csoportjai is érintettek voltak ezekben. Míg Basil csoportja egy rivális banda és az általuk kísért migránsok megveréséről készített videót²⁵, addig Tetuáni a táborában lakó irreguláris bevándorlók elmondása szerint gyakran keveredett tűzharcba a rivális bűnszervezetekkel.²⁶ Továbbá a téma vizsgálatakor Kazzávi neve itt is feltűnik, ugyanis egy illegális migrációval foglalkozó arab nyelvű internetes weboldalon az olvasható, hogy: „Kazzávi táborát az afgánok fegyverekkel támadták meg, hogy átvegyék az irányítást a terület felett, mert ez van a legközelebb a határhoz, és ez a legfontosabb hely a régióban”.²⁷

A különböző bandákhoz köthető zombori, horgosi és szabadkai lövöldözések hatására az embercsempész csoportok kérdése a nemzetközi média figyelmét is felkeltette. A jelenlegi ismeretek alapján kijelenthető, hogy a csempészek a helyi szervezett bűnözői csoportokon keresztül szerzik be fegyvereiket. Ezek nagyrészt a délszláv válság időszakából fennmaradt készletekből, illetve a bosznia-hercegovinai készletekből származhatnak.²⁸

Egy Nagy-Britanniában élő bevándorló saját migrációs tapasztalatait megosztva leírta, hogy „Szabadkán a befolyási területek megoszlanak a különböző nemzetiségű [embercsempészek], törökök, szerbek, afgánok és

²² DRAGOJLO 2022.

²³ Uo.

²⁴ PAVKOV 2023.

²⁵ DRAGOJLO 2022.

²⁶ Uo.

²⁷ ZIADIA 2022.

²⁸ Global Initiative 2022.

Gyorselemzések 2023/9

arabok között. Például tilos egy arabnak az afgánok útját követni. Egyszer előfordult, hogy ezek az emberek észrevettek egy tunéziait, aki megpróbált átjutni a befolyási területeiken, és megverték, majd megfosztották ruháitól. Valójában a szerb-magyar határon lévő befolyási területeken azért tapasztalhatók konfliktusok, mert egyes területek stratégiai [szempontból] jobbak, mint mások. [Sőt], előfordulhat az is, hogy fegyveres összetűzések törnek ki a csempészhalózatok között”.²⁹

Összegzés

Az illegális bevándorlás problémája az elmúlt években egyre nagyobb figyelmet kap az európai országokban. Az egyik legnagyobb problémát a határokon való illegális átlépések jelentik. Fontos helyszínek számítanak a szerb-magyar határ közelében található erdős területek, mivel a szerb oldalon időnként arab bevándorlók verik fel sátraikat, amelyek ideiglenes szálláshelyként funkcionálnak számukra. Ezeket a szerb hatóságok olykor felszámolják, de az eddigi tapasztalatok alapján a rögtönzött táborok hamar újraszerveződnek, vagy éppen a migrációs útvonalak változásait lekövetve eddig ismeretlen, új területeken jelennek meg. A helyzetet súlyosbítja az is, hogy sok embercsempész is jelen van a táborokban, akik képesek „miniállamok” létesítésére, ahonnan egy hálózaton keresztül irányítják az illegális embercsempész tevékenységüket. A bevándorlók gyakran nagy összegeket fizetnek ki a bűnszervezeteknek annak érdekében, hogy bejussanak az Európai Unió területére. Ezek az emberek gyakran nem tudják, hogy milyen kockázatokkal jár az embercsempészekkel való kapcsolatfelvétel, és nincsenek tudatában annak, hogy az embercsempészeknek semmi sem számít az illegális pénzszerzés érdekében, adott esetben a bevándorlók életét sem veszik figyelembe. Az általuk végzett tevékenység súlyos bűncselekménynek minősül, aminek felszámolására mind az érintett országok, mind az Európai Unió hatóságai jelentős forrásokat áldoznak.

²⁹ ZIADIA 2022.

Gyorselemzések 2023/9

Felhasznált irodalom

BJILERT, Martine van – BJELICA, Jelena (2016): *Afghan Exodus: The re-emergence of smugglers along the Balkan route*. Afghanistan Analyst Network, 2016. augusztus 10. Forrás: <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/migration/afghan-exodus-the-re-emergence-of-smugglers-along-the-balkan-route/> (Megtekintve: 2023.03.05.)

DANAS (2023): *N1: Prevodilac srpske policije šef bande za krijumčarenje migranata*. Danas, 2023. február 21. Forrás: <https://www.danas.rs/vesti/drustvo/n1-prevodilac-srpske-policije-sef-bande-za-krijumcarenje-migranata/> (Megtekintve: 2023.03.06.)

DRAGOJLO, Sasa (2021): *Crossing Borders: In a Belgrade Café, Codes, Cash and a Cut for the State*. Balkan Insight, 2021. június 03. Forrás: <https://balkaninsight.com/2021/06/03/crossing-borders-in-a-belgrade-cafe-codes-cash-and-a-cut-for-the-state/> (Megtekintve: 2023.03.05.)

DRAGOJLO, Sasa (2022): *With Police Connections, Serbian-Syrian Translator Turned People-Smuggler*. Balkan Insight, 2022. június 22. Forrás: <https://balkaninsight.com/2022/06/22/with-police-connections-serbian-syrian-translator-turned-people-smuggler/> (Elérhető: 2023.03.06.)

FACEBOOK (2023): Al-Kazzávi hivatalos profilja. Forrás: <https://www.facebook.com/kazawitunisia> (Megtekintve: 2023.03.06.)

GLOBAL INITIATIVE (2022): *Bosnia and Herzegovina has become a key transit country for weapons smuggling in Europe*. Global Initiative. Forrás: <https://riskbulletins.globalinitiative.net/see-obs-012/02-bosnia-herzegovina-key-transit-country-weapons-smuggling.html> .

KEMP, Walter – Amerhauser, Kristina – Scaturro, Ruggero (2021): *Spot Prices. Analyzing flows of people, drugs and money in the Western Balkans*. Global Initiative Against Transnational Organized Crime, 2021. május. Forrás: <https://globalinitiative.net/wpcontent/uploads/2021/05/Spot-Prices-Analyzing-flows-of-people-drugs-and-money-in-theWestern-Balkans-1.pdf> .

KHATT30 (2022): دولة الكزاوي من تطاوين إلى صربيا.. [Tetuánból Szerbiába: Kazzávi állama]. Khatt30, 2022. augusztus 25. Forrás:

Gyorselemzések 2023/9

<https://khatt30.com/post/%D8%A7%D9%84%D9%83%D8%B2%D8%A7%D9%88%D9%8A/>

(Megtekintve: 2023.03.06.)

NOONPOST (2022): الهجرة من تونس عبر صربيا.. مسار طويل نحو أوروبا مرصود بالعصابات [Bevándorlás Szerbiába Tunézián keresztül: Egy hosszú út Európa felé, az (ember)csempész bandák felügyelete alatt]. Forrás:

<https://www.noonpost.com/content/45373> (Megtekintve: 2023.03.07.)

PAVKOV, Ksenija (2023): Ko je „kralj Horgosa“ i kako je izgledala njegova lažna država usred Srbije. N1, 2023. február

20. Forrás: <https://n1info.rs/vesti/ko-je-kralj-horgosa-i-kako-je-izgledala-njegova-lazna-drzava-haraba-usred-srbije/?fbclid=IwAR195B80XSQO7ls5Szze5iL-Id819eY5-deS1Yx3N48skLX0IOh-Kca2EsQ> (Megtekintve:

2023.03.05.)

SZABAD MAGYAR SZÓ (2023): Mohamed, Horgos királya. Szabad Magyar Szó, 2023. február 21. Forrás:

<https://szmsz.press/2023/02/21/mohamed-horgos-kiralya/> (Megtekintve: 2023.03.04.)

TELEGRAF (2023): Povećan broj migranata koji ulaze u Srbiju preko Makedonije: Sprečeno skoro 30.000 prelazaka. Telegraf,

2023. február 22. Forrás: <https://www.telegraf.rs/vesti/srbija/3634772-povecan-broj-migranata-koji-ulaze-u-srbiju-preko-makedonije> (Megtekintve: 2023.03.07.)

TIKTOK (2022): Kazaoui. TikTok, 2022. október 30. Forrás:

https://www.tiktok.com/@achrefkaabachi6/video/7160422679466544389?_r=1&t=8aPcx2e5fAU

(Megtekintve: 2023.03.07.)

YOUTUBE (20221): Lady MIRO ft @dadlee - Hare9 حارق. Forrás:

<https://www.youtube.com/watch?v=ZdhUs8QWWGw> (Megtekintve: 2023.03.06.)

YOUTUBE (2022a): مدينة تطواني في صربيا ؟ [Tetuáni városa Szerbiában?] Forrás:

<https://www.youtube.com/watch?v=HIXtfxIZZ9o> (Megtekintve: 2023.03.06.)

YOUTUBE (2022b): TATI G13 - El Kazaoui | الكزاوي. Forrás:

<https://www.youtube.com/watch?v=g6x2dZsk8dE> (Megtekintve: 2023.03.07.)

ZIADIA, Issa (2022): الهجرة عبر صربيا.. "خيط" الأمل الجديد لشباب تطاوين [Bevándorlás Szerbián keresztül: az új

reményszál Teután fiataljai számára]. Inkyfadsa, 2022. szeptember 5. Forrás:

Gyorselemzések 2023/9

<https://inkyfada.com/ar/2022/09/05/%D8%A7%D9%84%D9%87%D8%AC%D8%B1%D8%A9-%D8%B9%D8%A8%D8%B1-%D8%B5%D8%B1%D8%A8%D9%8A%D8%A7-%D8%AE%D9%8A%D8%B7-%D8%A7%D9%84%D8%A3%D9%85%D9%84-%D8%A7%D9%84%D8%AC%D8%AF%D9%8A%D8%AF-%D9%84%D8%B4%D8%A8/>

(Megtekintve:

2023.03.06.)

Gyorselemzések 2023/9

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155.

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

© Tárík Mészár – Párducz Árpád, 2023

© Migrációkutató Intézet, 2023

Sorszám: 2023/9